

zahaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 10— Din za inozemstvo 20—

Oglas po tarifu.

Uredništvo: Miklošičeva cesta št. 16/L Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 34.

Podružnice:

Maribor, Barvanska ul. št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta

Račun pri pošti, čekov. zavoda št. 11.842

Ljubljana, 6. februarja.

Vest o radikalno - nemški kupčiji za Slovenijo, ki smo jo včeraj priobčili, se nam danes na žalost ponovno potrjuje. Brez pomisleka na nacionalno škodo ter neglede na dalekosežne posledence so sklepajo danes politične kupčije. Za našo narodno mentaliteto v svobodni Jugoslaviji je naravnost nerazumljivo, da se morejo take stvari dogajati in vendar so resnične.

Početi konspiracije radikalcev z Nemci segajo v lansko pomlad. Takrat so eksponenti radikalne stranke vrgli oko na agrarno reformo. Nemškim veleposelnikom je bilo dano v vednost, da se bo drugače z njimi ravnalo, če obrnejo svoj vpliv v korist radikalcev. Afera Windischgrätz - Hribar je tu, kakor blisk posvetila v temo. Le za hlp, kajti nemško - radikalno zamiselnje se je javnosti previdno izumikalo. Zato pa so se tem intenzivneje pletle vezi za kulisami.

Sedaj pred volitvami se je zopet začel dvigati plašč... Kar se nam odkriva, mora navdajati vse narodne kroge s strahom in gnjevom. Za par nemških glasov, ki naj bi pomagali gospodu Niščiču ali Markoviču do mandata, vladajoča stranka, ki ima vlado in torej moč v svojih rokah, prodaja nacionalne pridobitve pravnega časa Nemcem, se pripravila zopet izročiti našim nekdanjim tlačiteljem trdnjave njihovega nekdanjega gospodarstva. Gospodje Kraft, Perz, Orosel in kako se že vsi imenujejo, si zadovoljno manjce roke. Kar se jim je zamislilo pred kratkimi tedni zdlo nemogoče, eva, postaje resnica. Nemški drobič, ki polagoma odumirajo med maso našega ljudstva, ker so po ogromni večini le pokvarjena kri iz telesa našega naroda — nenaekrat so priznani kot narodna individualiteta, ki ima svojo nacionalno posest. Kako se naj prežene Slovence iz ljubljanske Filharmonije, iz mariborskega Narodnega gledališča, kako naj zopet zablješ na celjski Trutzbürg oni slavni »Durch muss des Kieles Erz«? Vlada bo že našla formalnih razlogov za anuliranje novega stanja in se pobirala za komisarje, ki bodo vrnili zavode in društva Nemcem! In če enkrat reaktivira »domača« nemška bojna društva, se bo za »druva« društva poteemila službena Avstrija in morala doživljati slavnostno obnovev Schulvereina in Södmärke. Pot, na katero smo krenili, vodi naravnost tja.

Vse to gorostasno kurčevanje je prava izdajniška akcija. Ze 14 dni se plete kupčija. Mariborska narodna društva, ko je Ljubljana še spala, so že 28. januarja vložila svečan protest. A kraljevska vlada, ki se sicer spušča v smešne komunikacije, ni videla potrebe, da demantira. Očividno lokalna »vlada« ni pokazala osrednji vladi kakšen bo odziv v Sloveniji, sicer bi morla radikalci se pravočasno premisliti. Minister Zupančič je v Beogradu in nič ne reče in stori?

Nič. Poročila pravilo, da je izdajniška akcija, ki so jo v to stvarno in moralno bodrili njeni eksponenti (okriti in prikriti) v Ljubljani, že formalno zaključena. A za njo je potrebno še, da ima vlada moč, da jo proveda. Ze smo v Celju videli našo ljubljeno narodno vojsko na ulici, da se more izvršiti proslava zmarslavja. Na i orožniki, policija, uradništvo, vse to je pol bičom, da vrši to strašno službo.

Zlaj bo deževalo demantiev, da se uspravno razburjeni Slovenci in potem postavijo pred izvršen čin. Poznamo predobro gotove ljudi, da bi ne videli celera njihovega koncorta. A slovenska javnost se ne bo dala varati. Čim bolj bodo nemški listi tajili in branili, bolj je blizu nevarnosti. Beseda sedanjih eksponentov na vladi nam ne velja nič. Oni lažejo neprestano »za narovo blazov«.

Naša protestna akcija bo efektivna, ko bomo o ba pogodnina prisilili da se vdata. 18. marca bo konec radikalnega režima, mi pa moramo še prej naše Nemce in nemškutarje prisiliti, da živimo roke. Priznati morajo, da so sklopili narodni mir in žilili našo potrebnost, ker so za našim hrbtom prodajali svoje glasove. Odstopiti morajo od svojih ambicij in odkrito priznati, da kar je bilo, se ne more več vrniti. Sredstev, da jih spravimo na kolena, imamo dovolj.

JUŽNA ŽELEZNICA.

Beograd, 6. februarja. n. Danes se je pri generalni direkciji državnih železnic vršila zaključna seja med našo delegacijo in izvedenci Južne železnice. Sprelet je bil načrt za diskusijo, ki se bo vršila v vprašanju režima Južne železnice na rimski konferenci dne 16. t. m.

Nemške kandidature

POTRDI TE VESTI O NEMŠKO-RADIKALSKEM KOMPROMISU ZA SLOVENIJO.

Beograd, 6. februarja. g. Kakor že javljeno so nemški zaupniki v Zemunu postavili za Vojvodino in Srem samostojne nemške kandidatske liste.

Predsednik nemške stranke dr. Luđvik Kremliňz, odvetnik v Beli cerkvi je nosilec liste v okrožjih Pančevo-Bela cerkev in Srem. V okrožju Sombor je nosilec nemške liste dr. Stefan Kráit, odvetnik v Indijii, v novosadskem okrožju dr. Hans Moser, odvetnik v Zemunu, v sabotškem Mihael Preinč, za volilni okrožji Velika

Kikinda in Veliki Dočkerek Viljem Neman, sodnik v Palanki. Srežki kandidati bodo po večini nemški obrtniki in kmetje-kolonisti.

Naša včerajšnja vest o nemških pogojih za volilni kompromis med radikalci in Nemci v Sloveniji in o načelnem pristanku radikalne stranke so nam danes tudi z drage strani v polnem obsegu potrjuje.

Nemški delegati so danes doloma odpovali iz Beograda.

Seljačka vojna pri Kostajnici

POSLEDICE PLEMENSKEGA SEPARATIZMA.

Zagreb, 6. februarja. r. Prošlo soboto je sklical Radić veliko skupščino v Kostajnici ob bosanski meji ter se najvil kot glavni govornik. Prišlo je drugače. Na poziv krajskih nacionalistov se je dvignil ves narod zavedni krajski seljaški živeli in pihnel na Radićevo skupščino, da manifestira za idejo narodne jugoslovanske države. Zbralo se je v Kostajnici nad 5000 mož, ki so se formirali v impozantno povorko ter z godbo, zastavami in konjeniki na čela, vzhlikajoč kralju in državi, krenili na Radićevo skupščino. Tam je bilo zbranih okrog 400 radićevcev. Radića ni bilo med njimi. Poslal je zastopnika g. Prodavca. Manifestanti so prebili kordon orožnikov, ter razbili skupščino. Do osebnih spopadov ni prišlo, le nekaterim radićevcem in frankovcem so bila razbita okna. Mnogi manifestantov se je nato zbrala na trgu kralja Petra, kjer so poedini govorniki podžigali zavedne Kraljice k odločnemu odporu proti Radićevemu demagoštvu, na kar so se zborovalci mirno razšli.

Zagreboški blokaški listi (in v Ljubljani »Slovenec«) so priobčili divje izmišljotine o demolanju hiš, ubijanju ljudi. Vse to je neresnično.

Beograd, 6. februarja. g. Pa bosanski Kraljni so se razširile vesti, da so radićevci v Kostajnici ubili mnogo Srbov. Kmečkoga prebivalstva se je polastilo razburjenje. Davi je dobil okrožni pred-

stojnik v Kostajnici od orožniške postaje poročilo, da se bliža množica kmetov Bosanskemu Novemu in proti Bosanski Kostajnici. Okrožni načelnik se je v spremstvu policijskih organov takoj napotil proti kmetom. Zadel je na celo vojsko kmetov, ki je štela 15 ali še več tisoč oseb, oboženih z vilami in drugim orodjem. Med njimi je bilo kakih tisoč konjikov. Kmetje so pripovedovali, da so radićevci iz maščevanja nad nacionalisti v Hrv. Kostajnici umorili več uglednih Srbov ter so vztrajali na tem da se gredo maščevati.

Položaj je bil skrajno kritičen. Vse zatrdjevanje, da te vesti niso resnične, je bilo zaman. Kmetje so hoteli na vsak način naprej. Zato je načelnik poskusil na lep način. Ker množica ni hotela verjeti uradnim osebami, je pozval kmete, da imenujejo zastopnike, ki bi skupno z zastopniki oblasti šli v Hrvatsko Kostajnico, da se na licu mesta prepričajo o resničnosti njegovih besed. Ta predlog so kmetje sprejeli, narkar so njihovi zastopniki odšli v Hrvatsko Kostajnico, kjer so zahtevali, naj se jim pokažejo one osebe, o katerih se je govorilo, da so jih radićevci pobili. V kratkem času so se ti ljudje zbrali in potrdili, da v Kostajnici ni bilo prelivanja krvi. Ko je množica zvedela, da so bile vse alarmantne vesti neresnične, se je mirno razšla.

Otvoritev italijanskega parlamenta

Rim, 6. februarja. pp. Današnja prva seja novega zasedanja laškega parlamenta je bila precej plaho obiskana. Bilo je navzočih le nekaj nad 200 poslancev. Konvencije z Jugoslavijo se ne nahajajo na dnevnem redu.

Beograd, 6. februarja. r. Vlada do pozne večerne ure še ni prejela nekega obvestila, da bi bila vlada predložila sammargheritske konvencije parlamentu.

Po atentatu na Stambolijskega

Beograd, 6. februarja. r. Današnja »Tribuna« poroča iz Sofije: Policija je aretirala nekaj oseb, o katerih se misli, da so v zvezi z atentatom. Izvršila se je preiskava v redakcijah opozicijskih listov. Atentator še ni aretiran. Policija trdi, da že ve za njegovo ime. Vladni krogi menijo, da je atentat delo opozicije. V Sofiji vlada med prebivalstvom veliko razburjenje.

PREFEKTA ISTRE.

Rim, 6. februarja. l. Ministrski svet je imenoval na sobotni seji kom. Glantonija za prefekta Istre.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z AVSTRILJO.

Beograd, 6. februarja. n. Minister zunanjih poslov je odredil, da se vrši v prvi polovici meseca marca konferenca izvedencev naše in avstrijske vlade glede zaključnja nove trgovinske pogodbe. Posebno važno vprašanje bo carinsko, ki se bo postavilo na osnovu zlatega dinarja (franka).

ŠVICA ZA OBNOVO AVSTRILJE.

Bern, 6. februarja. s. Narodni svet je po govoru zveznega svetnika Motte z 91 proti 5 glasovom sprejel predlog, ki pooblašča zvezni svet, naj se udeleži po Zvezi narodov započete akcije za obnovo Avstrije z zneskom 20 milijonov zlatih kron. Pri nadzorstvu, določenem v ženevskem protokolu, Švica ne bo sodelovala.

ODPRAVA POTNIH LISTOV MED ITALIJO IN REKO.

Rim, 6. februarja. l. Italijanska vlada je odpravila naredbo, ki zahteva za potovanje iz Italije na Reko potni list. Odsel zadostuje le osebni izkaz.

Rašino stano poslabšano

Praga, 6. februarja. s. Ker se je zdravstveno stanje dr. Rašina nena doma zopet poslabšalo, je bil poklican v Prago francoski specialista. Najprej so hoteli poklicati nemškega specialista, pa so to namero iz nacionalnih vzrokov opustili.

Velike dezertacije iz Madžarske

Dunaj, 6. februarja. s. Kakor javlja »Abend« iz Brucka, je včeraj 160 do 200 volakov madžarske vojske, ki pripadajo raznim oddelkom, iz strahu pred novo vojno prekorajšilo avstrijsko mejo. Dezertirji Horthyjeve vojske so izročili svoje puške in nahrbtnike avstrijskim orožnikom.

Včerajšnji incident je tem pomembnejši, ker so dosedaj le posamezni dezertirji prekorajšili mejo. Povsodi na Burškem in zlasti na štajerski meji se zadnji teden opaža izredno veliko število dezertirjev. Včerajšnje je orožništvo aretiralo ter jih nato zopet izpustilo narkar so se razpršili na vse strani. O razmerah v madžarski vojski so se izrazili zelo nepovoljno ter poudarjali, da se v armadi smatra za gotovo, da se pripravila nova vojna.

MANIFESTACIJE ZA MORILCA NIEWIADOMSKEGA.

Varšava, 6. februarja. l. Nacionalni demokrati nadaljujejo z manifestacijami za usmrčnega Niewiadomskega, morilca predsednika Narutowicza. Kljub prepovedi oblastev so prisilili plesne komiteje, da so odpravljali ples. 4. t. m. je bila v katoliški cerkvi žalna služba božja, katere so se udeležili vsi nacionalni demokrati senatorji in poslanci. Sorodniki Niewiadomskega so bili pri vohodu v cerkev burno aklamirani. Razpečavajo se razni letaki in brošure o Niewiadomskem. Vršilo se je dobro obiskano zborovanje, na katerem so Niewiadomskega stavili kot mučenika. Zbirajo se prispevki za njegov spomenik.

POLITIČNI JETNIKI V RUSIJI.

Pariz, 6. februarja. l. »Le Peuple« poroča, da se po ruskih uradnih statistikah nahaja v Sibiriji letos okrog 15.000 političnih deportancev, od katerih je polovico delavcev in socialistov. V vsej Rusiji je po ječah 21 tisoč političnih kaznovancev, 39 tisoč pa v preiskovalnih zaporih. 60 odst. od teh je socialistov, ostali pa delavci ali vojniki.

Oster nastop italijanske vlade proti komunistom

ŠTEVILNE ARETACIJE KOMUNISTIČNIH VODITELJEV.

Trst, 6. februarja. l. Na ukaz Mussolinijeve vlade je bilo te dni aretiranih veliko število komunističnih voditeljev po vse državi. Pri Amadeu Bordiga v Rimu so našli med drugim tudi 240.000 lir, ki jih je prejel iz Rusije za boljševiško propagando. Popoln polom komunizma v Italiji je močno presenetil tretjo internacionalo, ki se je odločila radi tega za nov najenergičnejši boj proti fašizmu, naslanjajoč se pri tem na vse mednarodno delavstvo. Neizprosni boj fašistom do končne zmage delavstva je geslo bojne napovedi.

Moskovska tretja internacionala je v doseg tega namena izdala na delavstvo vsraga sveta poseben manifest, v katerem opozarja na mučenstvo in

brezpravnost delavstva v Italiji, kjer so se fašisti z nasiljem polastili oblasti in pozivlja delavstvo vseh držav, naj zato sabotira Italijo in Italijane. Ustanovila je za boj proti fašizmu tudi poseben mednarodni sklad in določila osebe, ki naj vodijo vse boj. Sedanja fašistovska vlada v Italiji se dobro zaveda nevarnosti, ki bi mogla nastati zanj v reorganizaciji strtega komunističnega pokreta in skuša zato že v kalj zadušiti vsak nov odpor.

ARETACIJE V TRSTU.

Trst, 6. februarja. l. Orožništvo je s policijskim komisarjem v uredništvu komunističnega lista »Lavoratore« aretiralo 6 uradnikov. Aretiran je bil tudi urednik »Dela«, Slovenec Andrej Martelanc.

Razširjenje francoske okupacije

ZASEDBA BAĐENSKIH MEST. — ZOPETNO ŠIRJENJE ŽELEZNIČARSKÉ STAVKE. — NOVA RUDARSKA STAVKA?

Berlin, 6. februarja. sd. Francoske čete so včeraj prekorajšile mejo badenske države. Pet eskadronov konjenice je prekorajšilo pri Offenburgu Ren in zasedlo mesto; javna pošta je zastražena. Zasedeni sta bili nato še badenski mesti Appenweiler in Brühl.

Francosi izjavljajo, da je smatrati razširjenje francoske okupacije kot odgovor na sklenje mednarodnega železniskega prometa, ki ga je odredila nemška vlada. V resnici pa gre za to, da dobe Francosi v popolno oblast mostišče pri Kehlju in s tem zagotovijo in pospešijo transport ruhrskega promoga v Alzacijo in ostalo Francijo.

Delavske organizacije v novo zasedenem ozemlju so proglasile protestno stavko. Danes pošiva zato ves železniški promet v območju ravnateljstev Mainz in Trier.

Tudi sicer se v vsem Poruhju železnikarska stavka zopet razširja, ker Francosi niso izpolnili svojih obljub železničarjem. Več voditeljev stavke je postavljeno pred vojno sodišče v Aachenu.

BELGIJSKI SOCIALISTI ZA INTERVENCIJO.

Pariz, 6. februarja. s. Na zborovanju socialistične stranke v Lilleu je prišlo na koncu do mednarodne manifestacije v obliki prošnje na Zvezo narodov, da vlada in prebivalstvo Zedinjenih držav naj intervenirajo v reparacijskem vprašanju.

NOVA RUDARSKA STAVKA?

Berlin, 6. februarja. s. Kakor poroča »Lokalanzeiger«, je včeraj pričela stavka v vseh rudokopih ruhrskega ozemlja. Mir in red se dosedaj nista kalila.

Možnost obnovitve pogajanj s Turčijo

LAUSANNSKI PRELOM JE SILNO PRESENETIL TURKE. — IZMET PAŠA ŠE ČAKA V LAUSANNI.

Lausanne, 6. februarja. s. Danes popoldne ob 1.30 so odpovali Venizelos in marošce Garroni s svojima delegacijama ter ameriški opazovalec Child. Amerikanci so končno veljavno opustili upanje, da se pogodba v prihodnjih dneh podpislje. Italijanska delegacija je pustila v Lausanni še dva izvedenca. Turki so izjavili, da odpočujejo jutri.

Pariz, 6. februarja. d. Francoski vladni krogi so trdno upvereni, da neuspeh lansanske konference še ne pomenja definitivnega razkola med zavezniki in Turčijo. Zatrjujejo z vso odločnostjo, da si bodo Turki še premislili in naposled vendarle pristali na zavezniške predloge. Na to kaže tudi dejstvo, da je prišel prelom v Lausanni baš za turške zastopnike povsem nepričakovano in da so bili očitno osupnjeni, ko so šefi zavezniških delegacij sklenili, da zapuste konferenco. Izmet-paša je novinarjem v razgovorih ponovno namignil, da Turki še niso izrekli zadnje besede in da smatrajo sporazum še vedno za mogoč.

Danes je posetil Poincaréja tukanjski turški zastopnik Naum bej, ki mu je sporočil, da je izmet-paša še odgodil svoj za danes rapovedani odhod iz Lausanne in da je pripravljen priti v svrhu nadaljnjih pogajanj v Pariz. Francoska

vlada je o tem brzojavno obvestila London s predlogom, naj se zavezniki še enkrat sestanejo s turškimi delegati v Parizu, kjer naj se podpisje mirovna pogodba.

Odgovora angleške vlade dosedaj je ni. Po londonskih vesteh pa se zavzema tudi angleška javnost po ogromni večini za nadaljevanje pogajanj s Turčijo.

VENIZELOSOVO PISMO PAŠIČU.

Beograd, 6. februarja. n. Venizelos je poslal Pašiču brzojavko povodom prekinitve lausanske konference, v kateri pravi, da bi se bilo dobro sporazumeti, kakšne odredbe bi bilo treba podvzeti v slučaju, da pride do definitivnega razkola med Turki in zavezniki. Venizelos je brzojavil v istem smislu vsem ministrom predsednikom Male antante.

PRESENEČENJE V CARIGRADU ZARADI PRELOMA.

London, 6. februarja. s. Reuterjev urad javlja iz Carigrada: Neuspeh lansanske konference se je sprejel tukaj s splošnim presenečenjem. Čeprav kritizirajo Turki sedaj Francoze in Italijane ker se niso hoteli udati turškim zahtevam, se splošno meni, da Turčija sedaj ne bo pričela vojne, da doseže priznanje svojih neizpolnenih zahtev.

MEDNARODNI SMUČARSKI KONGRES V PRAGI.

Praga, 6. februarja. j. Včeraj dopoldne se je tu pričel mednarodni smučarski kongres, kateremu prisostvujejo zastopniki Nemčije, Avstrije, Švice, Švedske, Finske, Jugoslavije (dr. Jesenko in R. Badlura) ter Rumunije. Kongres se je pričel s pozdravom župana dr. Baxe v mestni hiši. Francoski delegati, ki so se vsled neklih prometnih ovir v simplonskem predoru zakasnil, priidejo noč. Danes so pričela meritorna posvetovanja. Pri smučarskih tekmah od 8. do 12. t. m. imajo največ izgleda na uspeh Norvežani in Finci, za njimi pa Nemci iz Severne Češke.

GROF KIELMANNSEGG UMRL.

Dunaj, 6. februarja. j. Danes je umrl tukaj dolgoletni nižjeavstrijski namestnik Erich grof Kielmannsegg. Bil je star 65 let. 22 let je bil namestnik na Dunaju in nekaj časa mu je bilo provizorno poverjeno tudi vodstvo ministrskega predsedništva.

VOJAŠKA ZAROTA V MOSKVI?

London, 6. februarja. l. Iz Rige poročajo, da je Čeka dala zapretili veliko množino volakov, ki so stražili Kremli, ker so pripadali organizaciji, ki je imele baje namen pomoriti vse člane sovjetske vlade.

MILIJON LIR UKRADENIH IZ ORIENTSKEGA EKSPRESA.

Milan, 6. februarja. s. Kakor javlja »Corriere della Scra«, je iz orient ekspresa Carigrad-Pariz izginilo 65 zavojev v katerih je bilo en milijon lir. Tatvina se je ugotovila šele pri carinski reviziji v Domodossoli.

Ludendorff v Celovcu

Znanj nemški feldmaršal Ludendorff, najintimnejši Hindenburgov sodružnik za časa svetovne vojne, se je prošlo soboto pripeljal v Celovec, kjer je v nedeljo predaval o zasedbi ruhrskega ozemlja in o nalogah nemškega naroda v sedanjem času.

Ludendorff je bil pri prihodu v Celovec živahno pozdravljen od nemško-nacionalnih šovinistov. Toda poleg teh se je na kolodvoru zbrala tudi množica delavstva, ki je krvnika sprejela s klici: «Morilec! Krvolok!» itd. Masa je feldmaršala izvižgavala tako dolgo, da je morala vmes poseči policija, ki je po daljšem prizadevanju napravila red. Ludendorff so se s postaje odpeljali v hotel. A tudi pred hotelom se je množica ponovno zbrala ter demonstrirala proti Ludendorffu in njegovemu militarizmu.

Naslednjega dne je Ludendorff imel predavanje. Prostore so radi previdnosti pravočasno zasedli nacionalisti, ki pa se niso mogli ubraniti prisotnosti nekaterih socialističnih posameznikov. Ti so zborovanje neprestano motili. Ludendorff je govoril o usodi nemškega duha, ki «vpije po osveti». Izjavil se je tudi proti izvršitvi mirovnih pogojev in pozval vse pravoverne Nemce na korajžo, kajti prihodnost bo — zopet nemška! Na svojo staro vojaško suknjo z distinkcijami Prusakov tudi ni pozabil. Vzpodbujal je avstrijske Nemce na to, naj delajo za čim skorajšjo uvedbo obvezne vojaške službe. Svoj govor je zaključil z vzklikom Frideriku Velikemu, čigar duh še vedno živi med nemškim narodom.

Ludendorffov obisk Celovca in njegove besede so resen memento nele protišovinističnim avstrijskim državljanom, nego tudi vsem osedom Nemške Avstrije. Pričajo nam, da nemška ekspanzivnost kljub težavnemu sedanjemu položaju nemškega naroda in njegove države ni zatrta in da Nemci še vedno iščejo prilike za zružitve, kar bi jih okrepilo za nadaljnji boj proti vsem, ki ne čutijo nemški in se niso hoteli vkloniti jarnu poraženega nemškega imperializma.

Hribar contra Ristič

Značilen konec Windschgrätzove afere.

Meseca aprila 1922 je bila naša javnost svedok žalostni aferi, v kateri sta bila zapletena namestnik Ivan Hribar in agrarni direktor Lukan; očitalo se je, da je Hribar nenadoma premenil stališče proti Windschgrätzu, da je sam in z Lukanom izsiljeval od Nemcev darove za «Kraljevi dar», ki naj bi ga poklonil — Slovenci, in da je v tej zvezi zahteval odstranitev vsakega državnega nadzorstva nad Windschgrätzovim veleposelstvom, ki spada pod agrarno reformo, in dejansko izposloval da je bil odpoklican upravitelj Ristič iz Planine.

Vsa javnost je bila osupla in velik del njen ni verjel, da je sploh možno misliti, da bi državni funkcionar mogel zlorabljati svojo oblast, da izsiljuje denar, naj manj pa za tako delikatno namen, ki more tu in v inozemstvu škodovati ugledu dinastije brez njene krivde, samo da izgleda lepša ena oseba.

Pokrajinski namestnik Ivan Hribar je čutil, da mu gre za življenski interes; ako se vse te stvari dokazuje bi bil pač nemogoče, če ima osrednja vlada kolikšna občutka dostojnosti. Da se ogne njeni sodbi, je napravil njej tajil, da je vplival na katerega koli veleposelnika Nemce, da kaj daruje za «kraljevi poklon». Obenem je javnosti naznanil, da zahteva kazensko preganjanje g. Rističa po § 104 s. k. z.

G. Atanazije Ristič je bil namreč v «Poslanem» v raznih listih napadel namestnika Ivana Hribarja in trdil med drugim siedeče na tem pismu napram njemu:

«Mesto da ste ostali veren svojemu proglasu o priliki nastopa službe in izročili pritožbo Windschgrätzu jedino pristojni agrarni oblasti, ste Vi izrabljali svoj visoki položaj vzeli v zaščito Windschgrätzu in izigrali interese agrarne reforme in naše države».

Nato Ristič razmotriva razloge, zakaj je Hribar čez noč menjal stališče proti W. in pravi:

«V interesu ugleda naše države in v interesu ugleda naše kraljevske družine, za kolo sem skozi celih 20 let prelivati kri in nosil svoje življenje na trg in ob obojen postopno na 101 leto ječe radi svojega nacionalnega dela, izjavijam, da ste to storili samo radi nakupa vile Ottona W. na Bledu».

«Vi ste, g. namestnik, radi te vile povsem izgrabili državni interes, za koji ste se pred kratkim borili s tem, da ste izposlovali moje odstranjenje, Vi ste se radi vile tako ponižali da ste osebno in potem svojih somišljenikov višjih držav. uradnikov kakor n. pr. agrarnega direktorja dr. Lukana prosjali in izsiljevali pri naših narodnih protivnikih nemških veleposelstviških denarne vsote, da plačate to vile».

«Vi ste šli še dalje in ste zahtevali, da se ukine vsako državno nadzorstvo, vse državne uprave in sekvestri, hoteli izigrali agrarno reformo kot nujno socialno potrebo in stem obstoječi državni zakon, ki je utemeljen v sami ustavi, a vse to radi par piščalnih grošev naših nacionalnih protivnikov ali da si osigurate njihovo privrženost in pomoč za dosvoje Vaših ambicij».

Vse to in še druge obdolžitve in žalitve je namestnik Hribar dal pod kazensko preiskavo radi pregreška po čl. 104 s. k. z. Vršila se je preiskava, v koji je obdolženi g. Ristič dokazal resnico.

Koncem januarja je izšel sklep deželno sodnije v Ljubljani, s katerim se obdolženca v smislu § 90 k. p. z. javlja, da je preiskava proti nemu ustavljena.

Kaj to pomeni je jasno: g. Rističu se je posrečil dokaz resnice.

Kaj bo sedaj? Na predmet se še povrnemo.

Politične beležke

Prvi dve kandidatski listi za ljubljansko novomeško volilno okrožje sta bili večeraj vloženi pri ljubljanskem deželnem sodišču. Prva je klerikalna, druga pa lista SKS. Klerikalci so tudi v Mariboru vložili svojo listo kot drugo. Pred njihovo je, kakor znano, demokratska lista.

V zagrebški županiji bo nosilec demokratske liste dr. Edo Lukinič. Tako je zaključila okrožna konferenca DS, ki se je predvečerašnjim vršila v Zagrebu ob številni navzočnosti delegatov. Postavljeni so bili tudi posidini srezki kandidati. Zborovalec so z burnim odobravanjem spremljali izvajanja gosp. Svetozarja Priličevića, ki je posebno naglašal potrebo discipline v stranki ter fanatičnega dela za idejo narodnega in državnega edinstva, katero zastopa demokratska stranka. Pri konstituiranju okrožnega odbora DS za zagrebško županijo je bil za predsednika izvoljen gosp. Juraj Demetrovič.

Preganjanje demokratskih uradnikov. Novosadski oblastni veliki župan je prejel v ponedeljek naredbo ministra za notranje stvari, da se morajo vsi administrativni uradniki, ki niso radikaleci, zamenjati ali razrešiti dolžnosti. Mestni načelnik v Senti je zamenjan in razrešen, načelnik novosadskega okrožja je zamenjan in obtožen, razrešen je načelnik apatinskega sreza in razen tega večje število uradnikov - demokratov. Oni, ki niso definitivno nastavljeni, so enostavno odpušeni in vrženi na cesto. Teroristični ukrepi vlade so vzbudili v celi Vojvodini veliko razburjenost.

Laž ali resnica? Pod tem naslovom objavlja «Slov. Narod» naše informacije o vsebini nemško - radikalkega pakta. Upravičeno se mu zili kupčija med radikaleci in Nemci gostasna. Obrnil se je zato na «merodajno mesto», t. j. gospoda Hribarja, ki je brez pomisleka in kakor, da bi bil večeraj sedel v Beogradu v krogu svojih radikalnih somišljenikov in nemških gospodov, izjavil, da je «senzacionalna vest «Jutra» o vsebini med Nemci in radikalno stranko baje sklenjenega kompromisa od kraja do konca tendenciozno zlagana in da nima ničesar drugega nego volilni maneवर.» «Slovenski Narod» ima z «merodajnim mestom» svoje posebne izkušnje in zato previdno pristavlja: «Beležimo to, pripominjamo pa takoj, da pričakujemo strikten službeni dementi Jutrovih vestij z najkompetentnejše strani» Radi bi se nekoliko poslužili s famoznim razločevanjem med «merodajnim» in «najmerodajnejšim» mestom in z nazorj starinskega glasila o verodostojnosti gospoda pokrajinskega namestnika. Tudi nam silni v pero ostra beseda proti brezvestnemu načinu «dementiranja», ki si ga je izvolil izbrati gosp. Hribar, kakor da bi šlo za trditve, da mu je zopet odvzeta pravica za nošenje belih hlač in zlatega fraka. Zadeva pa je preretsna. Izjavljamo, da prihaja naša informacija iz povsem verodostojnega in zanesljivega vira in kdor je zadnje dni nekoliko gledal okrog sebe, vé, da se ta informacija popolnoma strinja z gotovimi izjavami in dogodki v naši pokrajini. V ostalem je bilo «merodajno mesto» sicer dovolj predržno, da je zahtevalo od javnosti, naj verjame njegovemu dementi, samo sebi pa ni verjelo ter se je že večeraj odpeljal — v Beograd.

Šuklje - Šusteršič. Dva klerikalna veterana in bivša voditelja SLS sta si segla v lase. Dvorni svetnik Franjo Šuklje je priobčil v večerašnjem «Slovencu» daljši članek proti dr. Šusteršiču, v katerega začetku mu očita, da je 28. oktobra 1918 «nezvestemu blagajniku podoben ki beži z ukradenim blagajnico svojega gospodarja, in strahu in trepetu po stranskih ulicah v deželnem avtomobilu pobegnil pred sovraštvom in gnjevom razkačenega slovenskega naroda.» V nadaljnem opravičuje gosp. Šuklje svoj nastop proti dr. Šusteršiču, češ, da ne piše članka iz osebnega sovraštva, ker je Šusteršiču celo hvaličen, da ga je kot deželnega glavarja izpodrinil z «nečedno politično intrigo». Zato vodi njegovo pero zavesti, da je dolžan narodu in Jugoslaviji, po kateri je kopnela njegova duša že v mladinski dobi spregovoriti svojo sodbo o možu, «ki nikdar ni koristil, mnogokrat škodoval svojemu narodu in ki se sedaj zopet ponuja kot voditelj, odrešenik in mesija!» Šuklje zahteva od voditelja naroda, da je «pošten, odkrit in možat značaj». «Teh lastnosti» — pravi gosp. Šuklje — «zastonj iščeš pri dr. Šusteršiču.» Končno pride članek do zaključka, da ima dr. Šusteršič za svoj sedanji politični nastop na razpolago «Pašičev dispozijski fond», s čemur je na svoja stara leta postal «kupljeni in plačani časnikiški robotar lokavega Pašiča.» — Dr. Šusteršič večeraj v svojem listu bolj kratko, a nič manj prepko odgovarja gosp. Šukljetu. Piše, da je «malo župe v Sloveniji, na kateri gosp. dvorni svetnik Šuklje še ni plaval.» Naj bo kdor hoče sodnik o

pošteni značajnosti, toliko da je gotovo, da šuklje nima te pravice, ker mu je v raznih dobah vsa slovenska publika odrekla politično močnatost in značajnost. Dr. Šusteršičev glasilo imenuje Šukljeta «črno - rumenega hofrata», ki izliva svoj žolč na svojega «nekdanjega protektorja in dobrotnika» — Komentar k tej polemiki ni potreben.

Razpad Jugoslavije. Dunajski klerikalni list «Neues Sonntagsblatt» je prevel članek iz ljubljanskega «Slovenca», ki je v obliki dopisa iz Pariza pisan v takem duhu, da omenjeni dunajski list na podlagi tega članka dokazuje, da mora Jugoslavija v najkrajšem času razpasti. Med dunajskimi Jugoslavlani vlada veliko ogorčenje zaradi pisanja klerikalnih listov v Jugoslaviji in zaradi nebržne popustljivosti oblasti, ki tako pisanje dopuščajo. Na podlagi takih člankov si ustvarjajo v inozemstvu kaj čudne pojme o razmerah v naši državi.

Jugoslavija in Italija. V ponedeljek je naša vlada izročila italijanskemu poslaniku v Beogradu odgovor na zahtevo italijanske vlade glede nekaterih jezikovnih in administrativnih vprašanj v Dalmaciji. Odgovor je bil že pred nekaterimi dnevi sporočen našemu poslaniku Antonijeviću v Rimu, da ga izroči rimski vladi. V glavnem gre za preciziranje jezikovnih pravic italijanskih ostanokov v Dalmaciji pred našimi administrativnimi uradi, dalje za privatne italijanske šole v Dalmaciji, ki so bile dosedaj zaprte in za vrnitev lokalov nekaterih italijanskih družtev, ki so bili v Splitu rekvirirani za naše državljane. Razen tega je naša vlada potrdila, da se vprašanje davkov, plačanih pod italijansko okupacijo, rešijo v smislu obstoječih konvencij, t. j. ona davčna plačila, ki jih naše oblasti dosedaj niso priznavale, se bodo priznala. Gospodarske koncesije italijanskih državljanov na našem ozemlju ostanejo v veljavi in naša vlada je obljubila italijanski vladi, da bo v vsakem posameznem slučaju, navedenem v spisku, katerega je predložil italijanski poslanik naši vladi, uvedla preiskavo.

Po svetu

Pojemanje tujskega prometa v Avstriji. Deželna zveza za tujski promet na Dunaju se je te dni bavila z vprašanjem, kako bi se odpomogo pojevanju tujskega prometa v celi avstrijski republiki zlasti na Salcburškem. Sklenilo se je podvzeti vse potrebne korake za ublaženje cen v hotelih in prenočiščih ter za znižanje železniških tarif. Tudi se je sklenilo intervenirati pri pristojnih oblasteh, da se olajša tujcem potovanje v Avstrijo s tem, da se jim poenostavi manipulacija z vidiranjem potnih listov in drugih dokumentov.

Bolgarija in boljševiki. O vzrokih demitije bolgarskega notranjega ministra Daskalova krožijo različne verzije. Kakor pa doznava dopisnik «Riječ», so zavezniki na konferenci v Lausanni bolgarski vladi največ zamerili to, da je kazala preveč simpatij za boljševiško poslanništvo v Sofiji in njihove agente. Zavezniki menijo, da postojé med boljševiki in bolgarsko vlado globlje zveze; zato so tudi Stamboljškemu dali jasno razumeti, da ne more računati na njihovo naklonjenost; nasprotno, tako ravnanje bi jih lahko prislilo tudi k izvestnim meram opreznosti. Stamboljški pa je vso krivdo zvrnil na Daskalova in sofijsko mestno policijo. Daskalov je po dal demitijo, sofijski upravnik in njegov pomočnik pa sta bila odstavljena.

Prosveta

Ljubljanska drama.

Sreda, 7.: «Ugrabljeni Sabinke». Izv. Cetrtek, 8.: «Madame Sans Gene». D. Petek, 9.: «Ugrabljeni Sabinke». E. Sobota, 10. ob pol 2.: «Idiot». Izv. Nedelja, 11. popoldne: Zaprt. Ob 20.: «Ugrabljeni Sabinke». Izv. Ponedeljek, 12.: «Madame Sans Gene». C.

Ljubljanska opera.

Sreda, 7.: «Nižava». B. Cetrtek, 8.: «Gorenjski slavček». C. Petek, 9.: Zaprt. Sobota, 10.: «Mešitofeess». D. Nedelja, 11.: ob 3. pop.: «Rigoletto». Izv. Ponedeljek, 12.: Zaprt.

Mariborsko narodno gledališče.

Sreda, 7.: «Faust». Izv. Cetrtek, 8.: «Traviata». B. Gostuje g. Kntitell. Petek, 9.: «Ljubosumje». A. Premiera. Gostuje g. Šest iz Ljubljane. Sobota, 10.: «Ljubosumje». C. Nedelja, 11.: ob 15.: «Namišljeni bolnik». Izv., znižane cene. Ob 19.30.: «Faust». Izv.

Ljubljanska opera. «Prodana nevesta»

je pri nas že skoraj tako popularna, kakor v svoji domovini. Slovenci jo uživamo vedno radi znova in znova. In publika je navdušena za Smetanov umotvor celo taktar, ko jo pojo prav slabo. Tako ponesrečena predstava je bila sinoči. Baje se je vršila brez orkestralne probe, dasi bi bila najnuj potrebna. Nov je bil g. Bratuž kot Vašek, vskočiti je morala gdč. Zikova za bolno go. Lewandowsko, vskočiti je moral ponovno g. Zathey za g. Betetta in g. Šimenc za g. partijo mestoma menda zopet pozabil. Zato je bil g. dirigent Balatka paš nesrečen. A tudi orkester je bil malomaren, zbor je pihelval in sketel je ostavil klavern vitale. Ze enkrat smo rekli, da

«Prodana nevesta» od stopnje do stopnje ter smo pozvali upravo, naj jo dvigne. Pozivljali smo zamen. Konstatiramo torej, da je bila sinočnja predstava nečastna in da je s predstavami v sezoni 1918/1919 niti izdaleka ni primerljati. Gdč. Zikovi bi se vsekakor moralo dati dovolj časa, da poje slovenski. Nam osebno je petje v češkem originalu še ljubše; toda v duetih se dva različna teksta bijeta in pevca motita drug drugega tako, da se moramo vsak hip bati, da obmolkneta. Gdč. Zikova je izgledala dražestno ter je saljivo, še lepše pa dramatično stran partije izgrala prav dobro. Spoočeka nekoliko rezervirana, se je razpevala ter absolvirala arijo v III. dejanju naravnost siaino. G. Zathey, očitvno zastopavljav pevec, je bil sinoči med solisti najboljši; glas mu je zvenel polno, mogočno in — kar je glavno — svojo partijo je pel tako, kakor je napisana, torej v vseh njenih originalnih legah. Ta naš vestni, vztrajni in vedno zdravi umetnik zasluži posebno priznanje. G. Bratuž, sinoči v izri še plah, je menda naš bodoči operni komik, ako se mu razvije glas. Sinoči je le zadoščal. Mislimo pa, da bi g. Kovača vsa publika pozdravila z radostjo, ako prevzame zopet partijo Vaška, v kateri je bil izvrsten. G. Smolenskaja je menda bolna, kajti glasovno tužno propada. Sinoči je bila bedna. G. Šimenc, ki je mestoma krasno zapel, se je boril s partijo, kakor bi jo pel prvič. Mar je tega kriv predpust? Pričakujemo, da bomo lahko prihodnjš svoje grajo izpremenili v najiskrenejšo pohvalo!

Ugrabljeni Sabinke. V sredo dne 7. februaria uprizori ljubljanska drama Schönthanovo veseligr v štirih dejanjih «Ugrabljeni Sabinke», ki nima nič skupnega z lani igrano farso Leonida Andrejeva «Prekrasne Sabinke». Schönthanova veseligr je delo brez posebnih literarnih ambicij, polna pa je prigronega humorja, komičnih situacij in dovipnih domislekov. V sled teh vrlih je ostala sveža do današnjega dne. V njej nastopijo gna. M. Danilova, gna. Gabrijelečeva, gna. Rakarjeva, gna. Rogozova, g. Wintrova, g. Medven, g. Pešek, g. Plut, g. Putjata, g. Rogoz in g. Smerkolj. Režijo vodi g. Šest.

Slezak pride v Beograd. Prvi tenor bivše dunajske dvorne, sedanje Staatsopere Leon Slezak, ki si je pred kratkim na odru zlomil nogo, pride v marcu v Beograd, kjer priredi tri koncertne večere.

Umetniški paviljon v Sarajevu zgradi v kratkem združenje sarajevskih upodabljaljočih umetnikov v Sarajevu iz dohodkov loterije, čije dobitke bodo tvorile umetnine.

Sokolstvo

Sokol Vransko proti ogrožanju narodnih interesov. Občni zbor Vranskega Sokola je dne 2. februaria soglasno sklenil poslati na Savez sledečo resolucijo: Občni zbor Vranskega Sokola opozarja J. S. S., da stori očigled nečuvanim dogodkom kršenja narodne zavesti od strani «narodne vlade» v Ljubljani, potrebne protikorake na vseh kompetentnih mestih, istočasno pa potom podrejenih sokolskih organizacij vpliva na smotreno organizacijo narodnega odpora v celoti.

Sport

Drsalna tekma v Ljubljani, ki jo je razpisala po nalogu JZSS Ilirija in se je morala 4. t. m. radi neugodnega vremena odgoditi, se vrši sedaj v nedeljo, 11. t. m. ob 8. jutraj na drsališču «Ilirije» (Cekinov grad). Za tekmo je podaril znani drsalni svetovni mojster dr. Puchs kot prehodno darilo dragoceno vazo, ki pride v last prvega trikratnega zmagovalca, dočim se bo ime vsakoletnega zmagovalca na vazo vgrviralo. Natančna razpisa s skicami sta tekmovalcem na vpogled v sobi Sportne zveze, Narodni dom, ter na drsališču.

Na glavni skupščini JNS, ki se je vršila preteklo nedeljo v Zagrebu, je bil namesto dr. Lipovčaka izvoljen za predsednika dr. Petanjek. Od Slovencev je g. Vodišek izvoljen za podpredsednika, g. Betetto pa za odbornika. Za I. tajnika je izvoljen g. Schlossberger.

Zagrebske nogometne tekme za pokal. Zadnje nedeljo sta bili v Zagrebu dve tekmi za pokal. Sparta je premagala Makabi 5 : 0. S to zmago si je Sparta pridobila tofažilni pokal. Nadalje je Penkala porazila Viktorijo s 3 : 1 ter tako bila proglašena za zmagovalca v konkurenca za noveletni pokal, ki mu je bil izročen po tekmi.

Drsalna sekcija S. K. Ilirije v Ljubljani ima danes ob 19. sestanek v sobi Sportne zveze. Udeležba obvezna zlasti za vse tekmovalce.

S. K. Primorje v Ljubljani. Danes, v sredo 7. t. m. plicnarna seja upravnega odbora v restavraciji hotela «Union» (soha v rožek). Isti imajo prisostvovati tudi vsi načelniki posameznih sekcij. Tajnik.

Slovenski dirkalni klub v Ljubljani vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki se vrši v petek dne 9. t. m. ob 8. uri večer v restavraciji «Zvezda». Sklepalo se bo o razpustu kluba in se prsi polnoštevilne udeležbe. Odbor.

Občni zbor S. K. «Slovan» v Ljubljani se je vršil ob zadovoljivi udeležbi članstva v nedeljo 4. t. m. Po odobrenju poslanih poročil je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Drago Kosem, podpredsednik Jarko Klapeček, tajnika Tene Bucik in Drago Reisinger, blagajnik Vaclav Vidner, gospodar Franc Volkar, tehnični nadzornik Vaclav Lansky, odborniki Cim-

perman, Kemperle in Kumaver, namestnik F. Stard in J. Škofic, revizorja L. Tepera in O. Raška. Zelimo klubu, ki praznuje letos 10letnico obstoja kar najljepšega razvoja.

O izidu volitev v Pokojninski zavod

Objavljajo «Slovenec», «Slov. Narod» in «Jutr. Novosti» komentarje Jadranske banke. V teh komentarjih se nahaja dosledna trditve, da je Strokovna in nadstrankarska lista «mladinska», kar naj pomeni toliko, kakor politično demokratska. To je laž. Demokrati se v te volitve niso vmešavali, ker so zavzeli stališče, da naj se v čisto socialno ustanovo Pokojninskega zavoda ne zanašajo strankarski spori. Uspeh je za mlado zvezo strokovnih društev zadovoljiv. Ako pa akceptiramo predpostavko komentarjev aranzirjev gibanja, ki je bilo naperjeno proti strokovnim organizacijam, in rečemo, da je slo za «mladinsko», to je demokratsko listo, smo zopet lahko ponosni: kajti proti združenim silam bančnih interesentov in vseh nasprotnih strank do socialpatriotov do Narodovcev in klerikalcev, je tretina vseh glasov, ki je bila oddana za Strokovno in nadstrankarsko listo, naravnost sijajen rezultat. — Pa to le mimogrede. Zanimivejša so moralna opazovanja. «Slovenec» je mirno ponatisnil manuskript Jadranske banke, ki proglašala volilni uspeh liste Združenih nameščencev za «zmago poštenosti nad korupcijo». In vendar je bila novinarska strokovna organizacija, kateri pripadajo menda vsi «Slovenčevski» uredniki in katere predsednik je «Slovenec» glavni urednik, oficijelno zastopana na listi, katero «Slovenec» proglašala za koruptno, in sicer s podpisom samega «Slovenčevega» glavnega urednika! Menimo, da nam ni treba izglabljeti še nadaljnjih besed... Isto frazo o poštenosti in koruptnosti rabi «Slov. Narod». Mi smo ta list, odnosno gospode, ki so zanj odgovorni, že opetovano posvarili, da naj javnosti ne kažejo neprestano svojih belih rokavic. Nekaj časa je zaleglo, pa vedno znova se gg. zopet spozabijo. Zato smo telegrafirali v Curih po g. B...ta & Cie., ki pravi, da je vsak hip pripravljen se udeležiti diskusije o zmagi poštenosti nad korupcijo.

Objave

* Gospodarski odsek «Sokola I.» v Ljubljani priredi za bratsko članstvo v soboto dne 10. februaria ob 8. zvečer domačo maskerado na Taboru. Vstopnine ni. Zelimo, da je po možnosti kolikor mogoče udeležnikov maskiranih. Če ne moreš drugače pa pritisni na vsako lice črno liso in piko na nos.

* «Jubilejna noč» na pustni terek v vseh prostorih ljubljanskega Narodnega doma bo največja in najlepša priložitev letošnjega predpusta. Dekoracije maskerad ljubljanskega Sokola so znane po svoji enostavnosti in okusnosti, tako da je vsako opisovanje postalo že nepotrebno. Posebnih predpisov glede mask ne, ker so vsakovrstne dostojne maske dobrodošle. Pripominjamo le, da se bo moralne maske, ker niso izdana posebna vabila, pri vohu legitimirati. V sled tega pripravčamo vsakomur, da ima s seboj primerno legitimacijo, da se ne ovira po nepotrebnem rediteljev. Vstopnina je napram drugim prireditvam nizka, ker je določena za člane sokolskih društev v predprodaji na 10 Din, za nečlane pa na 20 Din, zvečer pri blagajni pa brez izjeme na 20 Din. Da se prepreči naval pri večerni blagajni, prosimo, da si vsak preskrbi vstopnico v predprodaji, ki se vrši v soboto od 5. do 7. pop., v nedeljo od 10. do 12. dop., v ponedeljek od 5. do 7. pop. in v terek od 11. do 1. pop.

* Maskerada Sokola na Viču se vrši v soboto 10. t. m. v viškem sokolskem domu. Vsa dvorana bo zelo okusno okrašena in tudi za buffet je že preskrbljeno; istotako bo pesalcem v polni meri ustrezno, kajti vrtili se bodo po zvokih originalnega Jazz-band-a. Maske se prijavljajo v četrtek 8. t. m. in petek 9. t. m. vsleč ob 7. do 9. ure na galeriji in na večer maskerade v garderobi vskega sokolskega doma. Dostop imajo samo dostojne maske. Vstopnina znaša za maske 8 Din, za nemaskirane 10 Din.

* Plesni večer ljubljanskih natakarkjev. V četrtek 8. t. m. se vrši pod pokroviteljstvom g. Terezinke Tonečeve in g. Frana Kavčiča, predsednika gostilničarskega združenja, v veliki dvorani Narodnega doma natakarski ples. Pri prireditvi igra godba Dravske divizijske oblasti. Opozorjamo zlasti na ameriški bar. Bjez se bodo dobila tudi dobra pokrepčila.

* Zadruga gostilničarjev v Ljubljani prosti svoje člane, da naj se v četrtek zvečer, ko se vrši natakarski ples, dovolijo osobno, ako se želi istega udeležiti, po možnosti nekoliko prej prosti čast.

* Maturanti II. drž. gimnazije iz leta 1909 imajo sestanek v četrtek, 8. t. m. ob 20. v restavraciji pri Levu. Gospodarska cesta.

* O. Z. javnih nameščencev in vpojenecv v Ljubljani ima v petek, 9. t. m. ob 20. uri v običajnem lokalno najnuj sejo širšega odbora. Na razpravli so važna vprašanja, zato vsi! — Predsedstvo.

* Izgubila se je večeraj v Ljubljani denarnica iz usnja, z 2100 K gotovine, orožniško objavo in še nekaterimi listinami. Poštenega najditelja prosimo, naj izroči najdeno v Hrenovi ulici št. 19. Listnica je bila izgubljena na potu iz Sp. Šiške na Lattermanovem drevoredu do sodnije med 11. in 13. uro.

* Prostovoljna javna dražba različnega pohištva in drugih stvari se vrši dne 12. t. m. v Ljubljani na Starem trgu 11. a L. nadst.

One cenjene štatlje, ki smo jim poslali nekaj številk 'Jutra' na ogled...

Strossmayerjeva proslava v Zagrebu. Iz Zagreba nam poročajo: 107. rojstnjak dan velikega Jugoslovana...

Novi jugoslovanski konzulat v Ameriki. Kakor poročajo iz Beograda, bo po sestanku nove narodne skupščine...

Učiteljski odbor pri ministru prosvete. Ministrstvo prosvete je usvojilo prošnjo učiteljskega združenja...

Ravnatelj Franić umirovljen. Ravnatelj zagrebske železniške direkcije Franić je umirovljen na podlagi § 70. zakona...

Pokrajinski namestnik Hribar se je včeraj popoldne odpeljal v Beograd.

Suspendiran od službe. 'Ljudski Dnevnik' poroča, da je postajateljnik v Kočevju in znani narodno-socialni prvak...

Italija ukinila vizum za inozemce, ki potujejo v Ameriko. Italija bi rada dvignila promet v svojih pomorskih pristaniščih...

Mariborska kulturna društva imajo danes, v sredo, ob pol 7. zvečer v Citalnici posvetovanje radi kulturne manifestacije...

Mariborski občinski svet ima šele danes, v sredo, ob 7. zvečer svojo odločilno sejo s končnim glasovanjem o proračunu.

Kdo ruši dinar? Povošom propasti tržaške tvrdke Hacker & Kraus poročajo zagrebški 'Pokret'...

Naša vlada in konkurz tvrdke Hacker & Kraus. Finančno ministristvo je poslalo v Zagreb dva višja uradnika...

Celjski hotel 'Union'. Kjer se je vršil žalostno znameniti Jagaball, je historična hiša. Hotel 'Union' je bivši 'Deutsches Haus'...

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Kakor posnemamo iz uradnega zdravstvenega izkaza, se je v mestni občini v dobi od 28. januarja do 3. februarja rodilo 32 otrok...

Naš severni sosed. Star slovenski borec, ki je preživel lepa leta tudi v Gradcu in tamka dobro spoznal politična stremeljenja Nemcev...

Stavka cestne železnice v Ljubljani. Prejeli smo: Uslužbeni cestne električne železnice so vložili pri obratnem vodstvu v Ljubljani spomenico s prošnjo za nabavni prispevek v znesku 2500 K...

hajala v D. H. se ni smel slovenski človek niti pojaviti. Menda bi ga bili gladko ubili. V Deutsches Haus Slovencev niti za hlapec in dekle niso hoteli...

Krvav spopad med radličevci in nacionalisti v Crikvenici. Za nedeljo je sklicali Radić javno skupščino svojih pristašev v Crikvenici. Za glavnega govornika je bil določen Gjurjo Basariček. Zborovanja se je udeležilo tudi veliko število nacionalistov...

Osebnostni. Višji ukrajni zdravnik v Novem mestu dr. Ivan Vavpotič je odlikovan z redom sv. Save petega razreda. Dosedajni vodja državne realne gimnazije v Kočevju Anton Burgar je imenovan za ravnatelja tega zavoda.

Imenovanja v državni službi. Tajnik drugega razreda dr. Tomo Tolazzi je imenovan za tajnika prvega razreda v ministristvu notranjih zadev. Pri železniški policiji so imenovani: Jovan Milutinović za komisarja v Cerknici, Franjo Stros na Jesenicah za pomočnika komisarja v Velikem Bečkereku, Janko Ramovš za pomočnika komisarja v Orslamošu...

Imenovanja v vojaški službi. Imenovani so: za podpolkovnika inženjerski major Dušan Gjorgjevič in intendantski major Fran Beuk; za kapetana prvega razreda orožniški kapetan drugega razreda Ferdo Vončina; za referenta sanitetne komande Boke Kotorške sanitetni podpolkovnik dr. Andrej Korenčan, doslej upravnik vojaške bolnice v Mariboru. Major Milan Smolčić je trajno upokojen.

Smrtna kosa. V Stolovniku pri Rajhenburgu je dne 5. februarja umrl gosp. Anton Kunej, posestnik, 30letni župan stolovniške občine in član različnih korporacij, v starosti 60 let. Pokojnik, čvrst in značen mož, je stal dosledno v vrsti odločnih borec za narodno in napredno idejo. Poznalo in spoštovalo ga je vse Posavje. Kot marljiv in podjeten gospodar si je uredil vzorno posestvo, kot javno delaven mož, dolgoletni župan in agilen činitelj javnih institucij si je pridobil velike zasluge, ki mu ohranijo trajen spomin. Pogreb se vrši danes popoldne. Bodi ugledni Kunejevi rodbini izrečeno naše iskreno sožalje. V Društvu miru pri Šostanju je dne 4. februarja umrla ga. Jospina Dvornik, soproga uglednega posestnika, dobra gospodinja in vzorna mati. V Novem Vodmatu v Ljubljani je umrla v četvrti dobi 17 let gdč. Helena Mihelič, v Celju posestnica in gostilničarka ga. Jul. Orešnik, v Vojniku pa odlični narodnjak g. Vratović. Blag jim spomin!

Čevlji domačih tovarn Peter Kozina & Co. z znakom 'Peke' so najboljši in najcenejši. Zabečajte jih povsod. Glavna zaloga na drobno in debelo Ljubljana. Breg št. 20 in Aleksandrova cesta št. 1.

Mlad lahkomiselnež. Dne 3. februarja je od svojih v hotelu 'Lloyd' v Ljubljani stanujočih staršev, neznanom pobegnol 13letni Vinko Poljšak. Deček je zelo razposajen. Kdor kaj ve o njem, naj javi staršem ali ljubljanski policiji.

Samomor all nesreča? V Vojniku se je orožnik Dobro ustrelil, ne ve se, ali se je to zgodilo po nesreči, ali je orožnik izvršil samomor. K zavesti ni več prišel in je umrl, ne da bi mogel slučaj pojasniti.

Roparski napad v mestu Mariboru. V pondeljek zvečer je bila v Mariboru v Copovi ulici od neznanega maskiranega lopova napadena ženska, ki ji je grozil neznanec s samokresom in ji odvzel 6000 K. Krivdo tega napada vračajo zopet na nerazsvetljene ulice. Policija je storilca zama iskala v sosednjih ulicah.

Nenadna smrt železniškega uradnika. V osebnem vlaku München-Zagreb so naši predvočarjem truplo neznanega človeka. Pri komisionalnem ogledu se je dognalo, da je mrtvec Josko Vajd, rojen leta 1897 v Kranju, železniški uradnik, nastanjen v zagrebškem Grand hotelu. Železniški uradnik Rudolf Milač je izpovedal, da sta potovala skupaj v omenjenem vlaku; nekolkto časa sta se razgovarjala, potem pa sta zaspala. Ko se je vlak bližal Zagrebu, ju je sprevodnik budil. Pri tej priliki je opazil, da je Vajd mrtvec. Po zdravniškem izvidu ga je zadela klapa.

Stavka cestne železnice v Ljubljani. Prejeli smo: Uslužbeni cestne električne železnice so vložili pri obratnem vodstvu v Ljubljani spomenico s prošnjo za nabavni prispevek v znesku 2500 K za samce, 3000 K za oženjene brez otrok in 3500 kron za oženjene z otroci. Uslužbeni niso dobili dovoljnega odgovora ne do prvega roka 1. februarja, ne do drugega roka 5. februarja. Dne 8. junija 1922 so uslužbeni sklenili s svojo upravo, ki ima svoj sedež še vedno na Dunaju, dogovor o raznih osebja tličočih se ugodnostih. Zapisnika o tem dogovoru pa dunajska uprava še do danes ni podpisala. To ne moremo označiti drugače, kot nesramno izzivanje. Uslužbeni cestne električne železnice so vsled tega sklenili, da stopijo danes, v sredo ob 12. uri v stavko. Toliko spoštovane občinstvu v vednost s prošnjo, da bi nas v naših upravičenih željah podpiralo. — Osebnostni odbor 'Zvezde jugoslov. železničarjev'.

Pobiranje zvišane gostašćine v Ljubljani. Pokrajinska uprava za Slovenijo je mestni občini ljubljanski dovolila, da sme v letih 1923 in 1924 pobirati gostašćino v izmeri 10 odst. od uradno upotrojene povprečne najemnine v letih 1921 in 1922, ki tvori podstavo za odmero hišne najemnine za davčno dvoletje 1923 in 1924. Najemnine do vršetih 200 Din so gostašćine proste.

TRŽNA POROČILA. Celjski trg. (1. t. m.) Cene vseh živiljskih potrebšćin so poskočile tekom 14 dni za okoli 10 — 20 odst. Cene v dinarjih: Govedina: v mesnicah kg 14 — 15, na trgu 12 — 13, vamlj in pljuča 7, jetrta in ledvice 12, loj 15 — 17,50; teletina: 15 — 16, jetrta 15, pljuča 9; svinjina: 22,50 — 25, jetrta in glave 12,50, slanina 36 — 38, mast 40, šunka 35, prekajeno meso 30 — 32,50, jeziki 27,50; klobase: kg hrenovke 27, sveže kranjske 35, suhe kranjske 1 kom 4,50, kg fine slanina 90. Pri perutnini so ostale cene stare. Liter mleka 3 — 3,50, kg surovega masla 48, čajnega 65, eno jajce 2 — 2,25. Pijače: liter starega vina 10 — 12, novega 10 — 12, piva 6 in žganja 28. Kruh: kg belega 7, črnega 6,50. Sadja je zelo malo: cene stabilne. Specerjsko blago: kg kave Portoriko 65, Santos 50, Rio 42, kristalnega belega sladkorja 22, v kockah 24, riža 9 — 14, liter namiznega olja 30 — 32, bučnega 32 — 33. Mlevski izdeiki: kg moka '00' 7,50, '0' 7,40, '2' 7, '4' 6,60, koruzne moka 4,25, ajdove moka 7,25. Kurivo: q premoga črnega 41, rujavega 22, m³ trdih drv 125, mehkih 100.

Novosadska blagovna borza. (6. t. m.) Pšenica baška, en vagon, 430; ječmen baški, dva vagona, 290; kuruza baška, 4 vagoni, 225; sremska kuruza, 5 vagonov 275; fižol beli, en vagon, 385; moka '0', ponudba 677,50; '2' ponudba 652,50, '5' ponudba 550; '7' ponudba 450; '8', trije vagoni, po 246; otrobi, en vagon, 180.

PRODAJE. Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani bo prodalo najvišjemu ponudniku kompletno acetilensko napravo brez dovodnih cev. Naprava obstoji iz: 1 varnostnega kotla, 1 zaporne pipe, 1 čistilnika 300 x 500 mm, 1 plinskega rezervarja z 8 m³ čiste vsebine (kompl.), 2 čistilnika za puratilen 400 x 700 mm, 1 manometriška tabla, z 3 manometri, 2 gazometra eden za 100 in drugi za 23 luči. Interesenti dobe natančnejše tozadevne informacije pri oddelku III/4 gornjega ravnateljstva (Dovozna cesta) kamor se morajo tudi vpslati oferte najkasneje do 14. t. m.

Vinski sejem v Metliki. Poročajo nam: Dne 4. februarja se je vršil v Metliki prvi vinski sejem, ki ga je priredila pred kratkim ustanovljena 'Vinarska in sadiarska zadruga'. Sejem se je vršil v čitalniških prostorih. Metlika je pokazala tudi topot svoje gostoljubno belokranjsko lice. Na kolodvoru so čakali goste številni vozovi. Sejem je otvoril predsednik zadruge g. Pezdire. Strokovno oceno vin je podal kmet, svetnik g. Skalič. Vinogradnik Bajuk je povedal o legi gorice. Vlado je zastopal ref. kmet, oddelka g. Sanein in pa okr. glavar dr. Kaki iz Črnomlija. Razstavljena vina so bila prejšnji dan strokovnjaško ocenjena. Kakovost je prvovrstna. Čitalniški prostori so bili lepo dekorirani. Med dekoracijami so bili lični ornamentirani sodčki, ki jih je izvršil sodar Jure Horvat iz Pobrežja. Sejem je posetilo več vinskih trgovcev in precej gostilničarjev iz raznih krajev Slovenije. V popoldanskih urah se je razvil živahno razpoloženje in sklenilo se je več kupčij, vendar ni bilo takega prometa, kakor smo pričakovali. Najbrže je to zaradi predpusta, ko se vršijo povsod razne domače zabave. Vsekakor je prireditev izpadla častno, na kar je mlada zadruga lahko ponosna.

Dražba tvornice sladkorja na Čukarici. Iz Beograda poročajo: Kljub protestu gospodarskih krogov minister pravde ni odstopil od dražbe sladkorne tvornice na Čukarici. Vendar se smatra, da ministrski svet ne bo odobril te prodaje.

Vprašanje izvoza pragov. Ministrski svet je nedavno sklenil, da bi pri izvozu pragov moral mesto izvozne carine pripasti vsak tretji prag državi. Toda to bi imelo za posledico, da bi se pragi sploh ne izdelovali. Zato se je sklepalo da bi pripadel vsak četrti prag državi, kar pa bi bilo še vedno preveč. Zaradi tega bo vlada najbrže končno sklenila, da pripade 20 odst., to je vsak peti prag od izvoženih pragov državi. Podoba je, da bo industrija s tem rešenjem zadovoljna.

Dobava živine na račun reparacij. Iz Beograda poročajo: Iz uradnih podatkov poljedelskega ministristva je razvidno, da smo prejeli do dne 31. decembra 1922 na račun reparacij iz Bolgarije 12

tsoš ovac, 3000 konj, 4400 volov, 8000 krav in 5000 bikov; iz Madžarske 3449 ovac, 700 konj in 3297 glav goveje živine; iz Nemčije 18.262 konj in 839 volov.

Osnovanje češkoslovaškega pristanišća na Dunaju. Kakor poročajo v Dunaju, se pogaja češkoslovaška državna donavska parobrodna družba za pristaniški preotor pri Donavi poleg državnega mostu (Reichsbrücke) na Dunaju. Pri asperskem mostu (Aspernbrücke) ima neka jugoslovanska družba svoj prostor, pri Francovem mostu (Franzenbrücke) pa Rensko-donavska ekaprensna paroplovba.

Pomladni mednarodni veliki sejem na Dunaju se vrši od 18. do 24. marca tega leta.

Trgovinska pogodba med Italijo in Švico je podpisana in stopi z 20. t. m. v veljavo. Sklenjena je za dobo enega leta.

Mere proti tujemu kapitalu v Italiji. Iz Rima poročajo: Službeni list prinaša naredbo o strogem nadzorovanju tujcev g'ede njihove soudeležbe pri italijanskih podjetjih. S to naredbo se namerava oneinogčiti tujemu kapitalu in njegovim agentom zloraba svobodišćin, ki vladajo v italijanskem podjetnistvu.

Rumunsko zunanje posojilo. Iz Bukarešte poročajo, da se pogaja rumunski poslanik v Parizu za zastopniki bankirja Iasila Zaharova o posojilu 500 milijonov frankov. To posojilo bi se uporabilo v prvi vrsti za konsolidacijo notranjega državnega dolga, ki znaša 280 milijonov frankov, ostanek pa za nabavo železniskega materiala.

Izvoz premoga iz Rumunije v Madžarsko in Jugoslavijo zabranjen. Iz Bukarešte javljajo, da je izvoz premoga iz Rumunije v Madžarsko in Jugoslavijo zabranjen.

Obtok bankovcev v Madžarski se je po izkazu 23. januarja zmanjšal za 1,4 milijarde na 72,1 milijarde Km.

Borza dne 6. febr. Zagreb, devize: Dunaj 0.15 — 0.151. Berlin 0.26 — 0.27, Budimpešta 4 — 4.20. Milan 507.50 — 515, London 495 — 497.5. Newyork 104 — 105, Pariz 640 — 660. Praga 307 — 309.50, Svica 1970 — 1980. Varšava 0.32 — 0.34, valute: dolar 101 — 103, češke krome 308, avstrijske 0.148 — 0.149, lire 500 — 505, elektri: Ljub. kreditna 215 — 240, Slovenska 102.50 — 103, Prašteditona 1140 — 1145, Trb. premogovna družba 665 — 680. Na borzi je vladala danes hausse. Blaga je bilo malo, zahtev pa dosti in so zato vse devize poskočile.

Beograd, devize: Bukarešt 48 — 51, Berlin 0.25 — 0.28, Dunaj 0.145 — 0.150, Pešta 4 — 4.20, Sofija 63 — 65, Pariz 630 — 650, Praga 295 — 315, Zeneva 1850 — 2000, Milan 495 — 505, Newyork 100, London 470 — 480.

Praga: Dunaj 4.75, Berlin 8, Rim 166.5. Budimpešta 132.50, Pariz 222.25, London 161, Newyork 34.4250, Curih 648.75, Beograd 33.25.

Curih: Berlin 0.017/100, Newyork 531, London 24.83, Pariz 33.95, Milan 25.72, Praga 15.67, Budimpešta 20, Bukarešta 2.50, Beograd 4.95, Sofija 3.20, Varšava 0.017/100, Dunaj 0.007425, avstrij. krome 0.0075.

Berlin: Dunaj 53.51, Budimpešta 14.46, Milan 184.038, Praga 11.720, Pariz 244.387, London 177.056.25, Newyork 37.655.62, Curih 713.212, Beograd 35.411.

165

Veliki pustni korzo Slavčeva maškerada Pustna nedelja 11. februarja v vseh prostorih hofela 'Union' v Ljubljani. Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Lastnik in izdajatelj Konzorcij 'Jutra'. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

HELENA MIHELIČ trgovska vajenka. Pogreb moje ljubljene Lence se vrši iz hiše Zalogstnim srcem naznanjam vsem, ki ste jo ljubili, da je preminula v cvetu mladosti, stara 17 let, moja ljubljena rejenka, gospodična HELENA MIHELIČ. V Ljubljani, dne 6. februarja 1923. Marija Debelak in ostali sorodniki.

"Krvavi kardinal"

Zgodovinski roman

Chalais pobleđi kakor stena, gleda v oči krasne, oboževane vojvodinje in se zgane, potem pa zravna: Razumel je!

«...če torej kralj umre,» nadaljuje Marija de Chevreuse smehljaje, «in če monsijor ne bo že zavoziljan s kreaturo, ki mu jo obesi Richelieu, potem sklenemo zakon, gospoda moja, ki bo Franciji dal mladega kralja, ki mu ne bo treba drugega, ko živeti v veselju in sijaju (in pogleda Gastona, ki je pri teh besedah ves v ekstazi, kakor upijanjen), in pa kraljico, lepo kraljico, gospoda moja, vredno naš vseh, lepotic med lepoticami, toda odločno, da respektira naše privilegije in pravice, in odločno, da izpremeni ta žalostni francoski dvor v dvor sijaja in lepote in veličastva, kakor je bil ta dvor nekoč za vlade Franca Sijajnega... Ta nevesta bodočega kralja in resnična prava kraljica, eva je, gospoda moja...!»

Hotela je izreči ime Ane Avstrijske, sedanje kraljice. Vsi so že pričakovali to ime, vsi gledali v svojo kraljico, sozarotnico, vsi se že obrnejo proti njej, da jo pozdravijo kot svojo novo in pravo gospodarico, nekaterim pa se kar vrti v glavi, ker

je dva razumeje velikansko intrigo in dalekosežni pomen nocojšnjih načrtov. Naenkrat pa vsem skupaj zledeni kri v žilah. Nekdo je v palači, neki tujec, ki je morda slišal... Kajti od daleč, iz zapuščenih dvoran, se zasliši nekakšen prepir, nekakšni zadušeni glasovi, neko renčanje in potem jasno razumljive besede, ki prihajajo od daleč izza zaves:

«Ej, hudiča, kožo ti ustrojim!»
Kdo je izgovoril te čudne besede?
Zarotniki potegnjejo meče in planejo iz dvorane na vse strani, da poiščejo onega, ki jih je izgovoril.

Jaz jamčim zanj!

Evo, kaj se je dogodilo. V palači se je medtem odigrala tragična komedija. V veliki dvorani je gospodarila smrt, ker se je tam odigraval važen akt v dvoboju med Richelieuom in Annais, in ker so ljudje, za katerimi je vstajala senca rableva, odločali o smrti kralja Ludvika XIII, o bodoči možitvi njegove vdove s kraljevim bratom Gastonom... Dvajset korakov od njuj pa sta agirala Corignan in Rascasse na svoje načine, tako nekako, kakor Krljavelj v Desetem bratu sredi drugega prizora...

Trencavel je bil pustil obojico v oddaljeni sobani in se oborožil z Rascassovim mečem, Corignanu pa je tudi odvezel njegov široki kratki nož, katerega je menih običajno nosil pod kuto, tako da sta oba vohuna ostala

neoborožena, in tudi slišati ništa mogla v oddaljenem svojem prostoru ničesar. Zamor in vik zarotnikov je od časa do časa udaril celo do njuj kakor oddaljeno bučanje ali šumenje, da bi se pa bila razumela včasih la četudi ena sama besedica, na to ni bilo mogoče niti pomisliti. Bilo je nemogoče. Vohuna sedita v svojem prostoru in se čutita ponižana in uničena, kajti oba se zavedata da se dogaja tam v veliki dvorani nekaj silno važnega, nekaj takšnega, kar bi moglo njima zagotoviti bodočnost in ju obsipati z nagradami, če bi le mogla slišati in potem vse to povedati kardinalu... Sedaj pa... tako sedita oba vohuna in strižeta z ušesi in zdihujeta in ne vesta, kako bi se izmotala.

Po dolgem ždenju se jima oči navadijo na temo, in blede odsev, ki prihaja izza zaves iz dvorane, kjer sta popreje požirala množine dobrih jedi, jima sedaj dovolj, da se vsaj nekoliko vidita in da se pričneta stihati pogovarjati in ukrepati, kako bi. Kakor lovski psi, strižeta nemirno z ušesi in se nemirno premikata senterja.

«Zdi se mi,» pravi Corignan, «da ne smeva niti misliti na to, da priščeva to palačo, čeprav osebe, ki so semkaj prišle, nimajo pojma, da sva tukaj, quemadmodum in castitudinis disertiorum...»

«Kaj se to pravi?» ga vpraša Rascasse. «Ne razumem!»

«To je lafinski!» ga pouči Corignan. «Poskusite razumeti, potrudite se!»

«Da, da, v svojem jeziku ne znate povedati tako, da bi bilo razumljivo!» mu zabrusi Rascasse, «vendar pa, boterček, povejte mi, ali se res ne bova nocoj polastila tega prokletega mojstra borenja?»

«Ne! Imam pa neko idejo!»

«Vi jo imate?»

«E, kdo pa?!» odgovori Corignan ogorčeno. «In eva jo! Počakajmo, da odidejo ti le neznanci, ki so nas motili v poslu, potem zvbivava Trencavela nazaj k obloženim mizi, da se je zopet lotimo, in potem ga spraviva, da se ga napije in nazoblje, dokler ne pade pod mizo. Tam ga poveževa, kakor povesno! Noe je pil, Salomon je pil, sveto pismo poje vinu slavo, in že sedaj pravim pri spominu na vse usluge, ki jih utegne še Zlahina kaplja izkazati kardinalu, kličem iz dna srca: In saecula saeculorum, amen!»

Misel res ni bila tako slaba, in Rascasse takoj začuti želo ljubosumja.

«Da!» pravi, «toda če hočeš upijati Trencavela, moraš pit sam!»

«Pa bom! Rad se žrtvujem!»

«Toda za pijačo» — ga prekine jezo Rascasse — «treba, da se dobro oskrbimo z vsem, kar treba, zlasti pa tudi z prigrizkom!»

«Tudi to je res, in že sveto pismo

zabranjuje pijačo brez prigrizka, in obratno!»

Doslej sta se vohuna razgovarjala stihaj. Toda polagoma pozabljata, kje se nahajata, in da so neznanci tako blizu. Rascasse, ki ga goni jeza na Trencavela, na Corignana in strašno ljubosumje, ter nepotrežljivost radi tega prisiljenega ždenja v temni sobani sobani. Rascasse sedaj sikne skozi zobe: «E, dobro! Vi imate torej pravico, da pririjete tukaj pojedino kakor Sardanapal. Jaz pa bom Trencavelu povedal, da ga hočete upijati, nič več in nič manj...»

Corignan stisne strašne svoje pesti, Rascasse pa nadaljuje:

«Nocoj mi je Trencavel rešil življenje. Nočem, da ga primeva nocoj! Ne dopuščam! Jutri makar...!»

In Rascasse se dvigne na svojih nizkih nožicah, Corignanu v brki in izzov.

«Če rečeš le besedico, te zadavim!» vikne sedaj Corignan.

«Četudi; hvaležnosti, ki jo hočem še nocoj izkazati Trencavelu, zadaviti ne moreš!» viče Rascasse.

«Eh! Kožo ti ustrojim, kakor gotovo sem tukaj!» zarjove sedaj Corignan nad njim.

In težka pest pade. Rascasse se isti trenutek skloni, pa naglo zopet sproži in sune s trdo betico v Corignanov trebuh, Corignan trdo sede na tla. Manever se je popolnoma posrečil in Corignanova pest ni bila zadela Rascassovega hrta.

Mali oglasi

Stanoje do 20 besedi 5 Din, restit sadalnih 8 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi dopisovanja, oglaševanja do 20 besedi 5 Din, restit sadalnih 8 besedi 2 Din. — Plačilo se spravi (Lahje tudi v smetaki). Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priloženo znatno za odgovor.

Službe

Kontorist,

zmožen slovenske in nemške korespondence ter knjigovodstva, že v svojo mesto premeniti. Cenj. ponudbe s pro i pod «Prost» v upravništvo «Jutra». 461

Državni uradnik,

maturant, perfekten v slovenski, srbohrvaščini, nemščini, išče službo štirikrat na teden dopoldne. Ponudbe na pravo «Jutra» pod «Dopol-dan». 463

Izkušen žagar

išče službo na kakšni žagi samel ali pa tudi v kakšnem večjem podjetju na polnem jarmeniku. Cenjene ponudbe na upravništvo «Jutra» pod «Žagar». 462

Gospodična

se sprejme k dvema otrokoma, starost dve do štiri leta. Ponudbe na R. Bizj k, trgovina z zlatino, Maribor, G. spiska ulica. 464

Absolvent

dvoraz. trg. š. le, išče prakse v vsaji trgovini z mesnim blagom v mestu ali na deželi. Pri hrani in stanovanju se na plačilo v začetku ne reflektira. Ponudbe na pravo «Jutra» pod «Pomočnik 397». 397

Brivski pomočnik,

star 17 do 20 let, se sprejme takoj ali pozneje. Hrana in stanovanje po pismenem dogovoru. Ponudbe na Josipa Nožaka, brivca, Laško pri Celju. 470

Trgovski sotrudnik

mešane stroke, mlajša moč, išče službo v kakem mestu ali na deželi. Naslov pove uprava «Jutra». 471

Dobra kuharica,

s dolgoletnimi izpričevali, srednje starosti, želi mesto pri enem gospodu ali dvema

zakušnima brez otrok, oventuelno z enim otrokom. Naslov pove uprava «Jutra». 472

Iščo se družabnik

z vsaj 250 (00 Din gotovine, ne da bi mu bilo treba sodelovati. Za njega vloženi denar je varno kritje. Stevar je dobra in nujna. Ponudbe pod «Varnostno kritje» na upravništvo «Jutra» v Ljubljani. 459

Iščem učenca

za trgovino, starejšega inteligentnega dečka. Ponudbe na tvrdo J. Gorec, Ljubljana. 464

Blagajničarko sprejemem.

Ponudbe na poštni predal 18 Ljubljana. 452

Službo išče

dobro izučena živilska pomočnica. V deo želi vstopiti v Ljubljani, če mogoče v kakšni sili h kakšni majsterici. Ponudbe na pravo «Jutra» pod «Pomočnica». 451

Knjigovodja-bilanolist

z dolgoletno prakso, išče primerne službe. Cenj. p. nudbe pod «Prak. ica» na pravo «Jutra». 453

Prodaj

Prodaja se 473 zbirka znamk, krog 5000 kom. Cca. 100.000. Vprašati v upravništvo «Jutra».

Umivalnik

z ozledlom in masirnatno ploščo se prodaja. — Naslov v upravništvo «Jutra». 465

Kompletna spalna soba

iz masivnega trdega lesa je po ugodni ceni naprodaj. — Vprašati Langusova ulica 3. Maribor. 467

Bukovih drv,

simsko seče 1. 1921, suhih, nacepljenih, 50 m sečnje, potem vagon suhih bukovih desk. dolžina 2. 8 in 4 m, 27/85 pomlad. 474

debelest 30, 40, 50 in 80 mm ima naprodaj Franjo Čajner, Pusto polje pošta Šmartno ob D. eti. 468

Kavarniška oprava,

kompletna, za večjo kavarno se prodaja. Povpraša se pri Mihaelu Rodniku, pošta Va. lenja. 458

Stanovanje

Sobo išče mlad, samostojen, akademsko izobražen trgovec, po možnosti v bližini opere, liceja, dramskega gledališča ali v sredini mesta. Vsa dan odstopen. Nekaj dni v tednu sploh ni v Ljubljani. Ponudbe na pravo «Jutra» pod «J. R. 1897». 469

Pri boljši obitelji

išče gospod sobo, eventuelno s hrano. Naslov pod «Izuzener» na pravo «Jutra». 424

Cand. med.

išče medbirano sobo v mestu, oziroma v bližini bolnice. Plača dobro. Ponudbe na V. čina, Gradisce 8. 449

Dopisovanje

Državni uradnik, vdovec, 36 let star, z dvema oridnima otrokoma, tepim pohištvom in stanovanjem, želi v svrhu zenitve znanja z inteligentno, dobro srčno gospico sli vdovo srednje starosti, ki ima nekaj premoženja ali posestvo. Le resne ponudbe s polnim n. slovom pod «Skrbna mati in dobra go. spodnja» na pravo «Jutra». 474

Pozno

Pozojlla 466 v znesku 25.000 Din išče mlad trgovec v svrhu razirjenja trgovine, oziroma pri stopi kot k. mpanjon. T. z. devus ponudbe je poslati na upravništvo «Jutra» pod «šifro 27/85 pomlad».

„Jutro“ je najboljši in najbolj informiran slovenski dnevnik!

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik dolgov, ki jih dela moja žena. Zvonko Potočnik Kodeljevo 8/1.

NOVOSTI ZA PLESNO SEZIMO

A. Šinkovic nasl. K. Soss Ljubljana, Mostni trg 10. II

Radi narabljajočega prometa in povečanja podjetja išče dobro vpeljana industrijska tvrdka

družabnika,

oziroma kapital 75.000 do 100.000 din. Trjev proti visokim obrestim. Cen ene ponudbe pod «Visoke obresti 197» na pravo «Jutra». 192

Slovinci!

V Beogradu posejite slovensko restavracijo „TRIGLAV“ na Zelenem vengu.

Domača slovenska kuhinja! Sol. dna postrežba.

Sukno

za promadne in športne obleke v bogati izbiri 84/11

A. & E. Skraberné Ljubljana Mostni trg 10

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE

cenije in trajnije so kakor usneno! Najbolje varstvo proti viagi i mrazu!

NAZNANILO.

Vsem svojim cenienim odjemalcem vjudno naznanjam, da je moj družabnik, gosp. Ivan Turk z današnjim dnem izstopil. Trgovina z železnico v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 7, bodem od slej pod protokolirano tvrdbo

Franc Erjavec

„pri zlati lopati“

nezomieno dalje vodil. — Zahvaljujem se za do sedaj iskavno ml zaupanje ter zagotavljam točno in solidno postrežbo.

V LJUBLJANI, dne 31. januarja 1923.

Z odličnim spoštovanjem **Franc Erjavec.**

Brez posebnega obvestila.

S potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes ob 1. uri zjutraj naša nadvse ljubljena mati, ozir. soproga, sestra in tašča, gospa

Josipina Dvornik

po dolgem, težkem trpljenju v 59. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pozreb drage rajnice je bil dne 6. februarja ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti v Družmirju pri Sv. Mihaelu nad Šoštanjem.

Družmirje, dne 4. februarja 1923.

Ivan Dvornik, sorog. — Ježko, Miško, Venčeslav, Mlcl, Makso, Ančka, Ivan, otroci. — Rožbina Jelcno, Meh, Stropnik. — Antonia, omož. Stropnik, sestra. — Ruža, Lončka, seabi. 191

Zahvala.

Za vso nam izraženo srčno sočutje povodom težke izgube našega očeta, gospoda

Alojzija Lenčeka

kleparskega mojstra

kakor tudi za častice spremstvo dragga rajkega k večnemu počitku izrekamo vsem udeležnikom našo srčno zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo slav. zadrugi kleparjev in installerjev, vsem prijateljem in stanovskim kolegom rajkega ter ljubeznivim darovalcem prelepih vencev.

Iskrena hvala!

V Ljubljani, dne 6. februarja 1923.

Zalujoči ostali.

Neizmerne žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš preljubljeni oče in stari oče, gospod

Anton Kunej

posestnik, 30 letni župan, časni načelnik prostovoljnega gasilnega društva, odbornik pozojilnice, član okrajnega zastopa in okrajnega šolskega sveta itd.

včeraj ob 8. uri zvečer po dolgi in mukepolni boleznii v starosti 60 let mirno preminul.

Pogreb pokojnega bo v sredo, 7. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na Rajhenbursko pokopališče.

Stolovnik pri Rajhenburgu, dne 6. februarja 1923.

Žalujoče rodbine: Kunej, Presker, Škerbec, Zabukovec.